

- POLITISK NOTAT

Danmark skal være hub for europæiske sundhedsdata

Danmark har med en ny strategi for life science taget et vigtigt skridt for at gøre sundhedsdata mere tilgængelige for forskere og virksomheder til at skabe ny viden og innovation, der kommer borgere til gode og kan danne grundlag for vækstvirksomheder, som styrker vækst og eksport. For at tage det næste skridt skal vi arbejde for, at Danmark bliver hub for europæiske sundhedsdata.

EU Kommissionen har som en del af sin digitale strategi præsenteret til en *Data Governance Act*, der skal skabe en ramme for en europæisk dataøkonomi. Dette indebærer bl.a. etablering af fælleseuropæiske datarum på en række områder herunder sundhed. Konkret fremlægges et forslag om et europæisk datarum for sundhedsdata (European Health Data Space, EHDS) i Q3 2021. Fra dansk side bør der derfor allerede nu igangsættes en indsats for at stille os i spidsen for etableringen og udviklingen af et EHDS, med henblik på at, hente et europæisk sundhedsdatarum til Danmark. EHDS har til formål at forbedre adgangen til sundhedsdata både til behandlinger af patienter, men også til forsknings- og sundhedspolitiske formål. I Danmark har Sundhedsdatastyrelsen allerede etableret én indgang for danske sundhedsdata, så en løsning kunne være at udvide dette initiativ til at omfatte data fra andre EU-lande.

Indsatsen bør ske i tæt samspil med relevante myndigheder og virksomheder.

Barrierer i adgang til sundhedsdata koster vækst og er til skade for borgernes sundhed

Virksomheder som danske Corti og Radiobotics har vist, at adgang til sundhedsdata i sidste ende kan redde menneskeliv, og at vi med sundhedsdata kan blive bedre til at opdage sygdomme tidligt og afhjælpe mangel på speciallæger. Samtidig viser de et vækstpotentiale for virksomheder – men det afhænger af, om det er muligt at få adgang til de data, virksomhederne bruger til at udvikle deres løsninger.

Tre gode grunde til, at Danmark skal melde sig ind i kampen for at blive europæisk hub for sundhedsdata

- Styrket vækst og innovation blandt etablerede og nystartede virksomheder indenfor life science: Adgang til data er en af de største barrierer for udvikling af nye løsninger både hos de større virksomheder og særligt for iværksættere. Flere data og bedre adgang for forskere og virksomheder kan således understøtte vækst og eksport.
- Bedre behandlingstilbud til borgere og reducerede udgifter i sundhedssektoren: Bedre adgang til data er en forudsætning for udvikling af innovativ medicin, udstyr og sundhedsteknologi, som i sidste ende kan give hurtigere og bedre behandling.
- Mere europæisk samarbejde og flere investeringer fra udlandet i Danmark: Som europæisk datahub vil Danmark blive et mere attraktivt land for life science-virksomheder og start ups, der arbejder med health tech, og hvor det gør en stor forskel for hvor attraktivt det er at bedrive klinisk forskning, lave offentligt-privat samarbejde og generelt markedsføre nye løsninger.

Baggrund

Danmark bør arbejde hårdt på at gøre til europæisk hub for sundhedsdata København. Med et fælleseuropæisk sundhedsdatarum har vi igen muligheden for at cementere Danmarks plads som frontløber, når det gælder life science industrien i Europa. Med 'Strategien for Life Science' etableres én indgang for danske sundhedsdata. Samtidig indeholder strategien et initiativ om international promovning om muligheder for brug af danske sundhedsdata til forskning og udvikling. Næste skridt er, at Danmark bliver den centrale europæiske hub for sundhedsdata. Danmark skal benytte momentum skabt med bl.a. Life Science-strategien og allerede nu bruge diplomatiske ressourcer og indflydelse til at hente EHDS til Danmark.

”

Fremtidens sundhedsvæsen vil være datadrevet. Sikker, let og smidig adgang til sundhedsdata er afgørende for udvikling af ny innovation, bedre behandlinger og et mere bæredygtigt sundhedsvæsen.

De unikke danske sundhedsdata spiller en betydelig rolle for os som international virksomhed i Danmark. Både de store mængder data, men også en høj grad af digitalisering og et aktivt ønske fra politikerne og myndighederne om, at sundhedsdata skal kunne bruges i anonymiseret form til forskning og udvikling af nye behandlinger, til gavn for patienterne.

Senest har vi fået én indgang til sundhedsdata, og en skærpet indsats på sundhedsdataområdet med den nye life science-strategi.

Derfor er det også helt naturligt, at vi i Danmark stiller os i spidsen for det nye europæiske sundhedsdatarum, som lige nu drøftes i EU. Vi har erfaring, viden og infrastruktur til at gøre Danmark til europæisk hub for sundhedsdata, og derfor skal vi selvfølgelig også have det europæiske sundhedsdatarum til Danmark.

Det vil gøre en helt reel forskel for os som virksomhed, at Danmark tager førertrøjen på, når det kommer til sundhedsdata i europæisk sammenhæng

Richard Wright, General Manager for Roche i Danmark

”

For Radiobotics har adgang til sundhedsdata været helt afgørende for udviklingen af virksomheden. For os er det både afgørende, at data bliver mere tilgængelige og at mængden af data øges.

Derfor vil et fælleseuropæisk datarum for sundhedsdata være et godt skridt for udviklingen af innovative sundhedsløsninger, som bruger machine learning, da vi med adgang til data fra andre lande end Danmark nemmere kan nå den kritiske masse, der skal til for at træne algoritmer som de, Radiobotics har udviklet til automatisk analyse af røntgenbilleder af led og knogler.

Martin Axelsen, Chief Scientific Officer & Co-founder, Radiobotics

Sundhedsdata er en dansk styrkeposition, som er afgørende for vores succes og fremgang som life science-nation.

De danske sundhedsdata er internationalt set helt unikke, og det giver gode muligheder for forskning og udvikling af nye innovative løsninger til gavn for patienterne. Det er et område, hvor Danmark allerede står stærkt internationalt, og hvor der er rig mulighed for, at vi kan blive førende.

Betydningen af sundhedsdata bliver kun større i fremtiden, med et sundhedsvæsen der bliver mere digitaliseret og med flere kronikere med et større behandlingsbehov. Her kan sundhedsdata ikke alene bidrage til udvikling af nye behandlinger, men også til at understøtte bedst mulig brug af eksterende behandlinger, og patientens egen medbestemmelse som en del af sundhedsvæsenet. Alt sammen skal naturligvis foregå på en sikker og troværdig måde i overensstemmelse med GDPR-retningslinjerne.

Regeringen fremlagde for nylig med deres life science-strategi en vision om, at Danmark skal være internationalt førende i at anvende sundhedsdata til forskning, udvikling og offentlige myndighedsopgaver på en tidssvarende, innovativ og sikker måde.

Det er i naturlig forlængelse heraf, at Danmark skal sætte sig i spidsen for det kommende europæiske sundhedsdatarum, og dermed indfri potentialet for deling af sundhedsdata i EU, med Danmark for bordenden

Martin Holst Lange, Executive Vice President, Development, Novo Nordisk